

Opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Komitat tar-Regġuni — Strategija dwar is-Sustanzi Kimiċi għas-Sostenibbiltà — Lejn Ambjent Ħieles mit-Tossiċità”

(COM(2020) 667 final)

(2021/C 286/30)

Relatur: **Maria NIKOLOPOULOU**

Korelatur: **John COMER**

Konsultazzjoni	Kummissjoni Ewropea, 28.10.2020
Bazi legali	Artikoli 192(1) u 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni għall-Agricoltura, l-Iżvilupp Rurali u l-Ambjent
Adottata fis-sezzjoni	15.4.2021
Adottata fil-plenarja	27.4.2021
Sessjoni plenarja Nru	560
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	242/1/7

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-KESE jappoġġja l-oġġettiv tal-Kummissjoni li timxi lejn ambjent ħieles mit-tossiċità u tiżgura li s-sustanzi kimiċi jiġu prodotti b'mod li jimmassimizza l-kontribut pożittiv tagħhom għas-soċjetà u jnaqqas l-impatt ambjentali.

1.2. Hija meħtieġa definizzjoni ta' liema użi ta' sustanzi kimiċi huma “essenzjali”, u metodoloġija spjegata b'mod ċar dwar kif is-sustanzi kimiċi jsiru “sikuri u sostenibbli mid-disinn”. F'dan il-kuntest, aħna nenasizzaw li s-“sustanzi ta' thassib” għandhom jiġu identifikati, evalwati u kklassifikati bl-aktar mod komprensiv, mhux ambigwu u ssemplifikat sabiex l-industrija tkun tista' tadatta.

1.3. Il-KESE faħħar lill-Kummissjoni rigward il-fehma tagħha li l-UE għandha tkun mexxejja globali fil-produzzjoni u l-użu ta' sustanzi kimiċi sikuri u sostenibbli, u jenfasisza l-importanza li jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi fil-ftehimiet kummerċjali internazzjonali għall-kumpaniji, u miżuri għal tranżizzjoni ġusta għaċ-ċittadini kollha tal-UE.

1.4. Sabiex l-istrategija tkun ta' suċċess, hija meħtieġ l-partecipazzjoni tan-nies u tal-industrija, kif ukoll modi innovattivi ta' hsieb, flimkien ma' trasparenza u l-involvement fil-proċess tat-teħid ta' deċizzjonijiet.

1.5. L-istrategija għandha l-għan li testendi l-approċċ generiku għall-immaniġġjar tar-riskju għal prodotti tal-konsumatur li fihom sustanzi kimiċi perikolużi, bħal sustanzi karcinogeniċi, mutaġeniċi jew li jfixxlu s-sistema endokrinali. Madankollu, biex ikun eħfef għall-industrija li tadatta, jeħtieġ li jiġi żgurat bilanċ bejn il-valutazzjonijiet generiċi u dawk tar-riskji speċifiċi.

1.6. Il-KESE jitlob li jkun obligatorju li jkun hemm tikkettar tajjeb u konsistenti, b'infurzar għall-katina tal-provvista kollha, inklużi prodotti li fihom nanomaterjali.

1.7. Il-KESE jilqa' l-isforz biex tissaħħah l-awtonomija strateġika tal-UE, speċjalment f'termini tas-sustanzi kimiċi użati għal applikazzjonijiet tas-saħħa, u jixtieq li jsir l-istess sforz f'setturi oħra, u jitlob li tiġi kkunsidrata revizzjoni tal-Politika Industrijali tal-UE bil-għan li tiġi rilokata parti mill-produzzjoni tas-sustanzi kimiċi essenzjali fil-pajjiżi tal-UE.

1.8. Il-KESE jishaq fuq l-importanza li jiġi indirizzat in-nuqqas ta' disponibbiltà ta' data kimika sabiex tingħata spinta lill-innovazzjoni, il-fiducia tal-konsumaturi u jitwettqu valutazzjonijiet tal-impatt adegwati. Huwa essenzjali li jkun hemm bażijiet tad-data aċċessibbli u affidabbli għar-riżultati tar-riċerka biex jiġu rieżaminati d-drittijiet tal-proprjetà industrijali u l-privattivi li jillimitaw l-aċċess għad-data, u jiġi implimentat il-prinċipju "ebda data, ebda suq".

1.9. Il-KESE jqis li l-indirizzar tat-taħlitiet ta' sustanzi kimiċi huwa pass rilevanti 'l quddiem fil-valutazzjoni tar-riskju tas-sustanzi kimiċi. Madankollu, huwa kruċjali li jkun hemm aktar riċerka u żvilupp biex jiġu koperti l-lakuni attwali fl-għarfien u jitmexxew 'il quddiem il-valutazzjoni u l-ġestjoni tat-taħlitiet ta' sustanzi kimiċi.

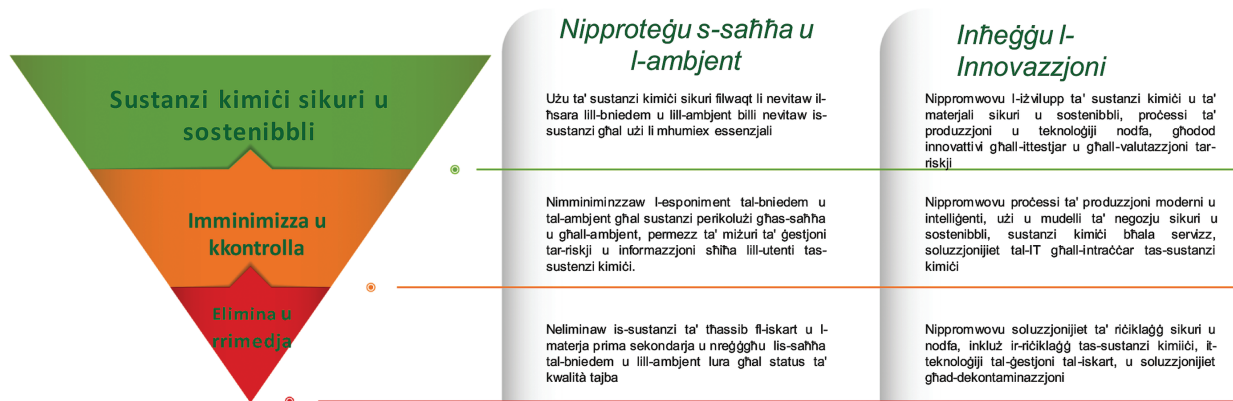
2. Proposta tal-Kummissjoni

2.1. Din l-istrategija hija opportunità biex jiġi rikonċiljat il-valur soċjetali tas-sustanzi kimiċi mas-saħha tal-bniedem u l-limiti tal-pjaneta tagħna, b'reazzjoni għall-aspirazzjonijiet legittimi taċ-ċittadini tal-UE għal livell għoli ta' protezzjoni minn sustanzi kimiċi perikolużi, u biex tiġi promossa l-industrija tal-UE bħala mexxejja globali fil-produzzjoni u l-użu ta' sustanzi kimiċi sikuri u sostenibbli.

2.2. Biex tħabrek favur ambjent hieles mit-tossicità, hija stabbilita ġerarkija ġdida għall-ġestjoni tas-sustanzi kimiċi, li tinkludi l-użu ta' kimiċi sikuri u sostenibbli, il-minimizzazzjoni jew is-sostituzzjoni ta' sustanzi ta' thassib b'effett kroniku fuq is-saħha tal-bniedem u l-ambjent, u l-eliminazzjoni gradwali ta' dawk l-aktar ta' hsara għall-użu mhux essenzjali tas-soċjetà, b'mod partikolari fil-prodotti għall-konsumatur.

Tabella

Il-ġerarkija ta' mingħajr tossicità — ġerarkija ġdida għall-ġestjoni tas-sustanzi kimiċi

2.3. L-istrategija tiffoka fuq hames għanijiet ewlenin

2.3.1. L-innovazzjoni għal sustanzi kimiċi sikuri u sostenibbli tal-UE li-miżuri proposti jinkludu, fost l-oħrajn, l-iżvilupp ta' kriterji tal-UE sikuri u sostenibbli mid-disinn għas-sustanzi kimiċi; l-introduzzjoni ta' rekwiżiti legali dwar il-preżenza ta' sustanzi ta' thassib fi prodotti permezz tal-inizjattiva dwar prodotti sostenibbli u t-fassil ta' emendi għal-legiżlazzjoni tal-UE dwar l-emissjonijiet industrijali biex jiġi promoss l-użu ta' sustanzi kimiċi aktar sikuri mill-industrija tal-UE.

2.3.2. It-tishih tal-qafas legali tal-UE biex jiġi indirizzat it-thassib urgenti dwar l-ambjent u s-saħha. L-azzjonijiet proposti huma mmirati lejn il-protezzjoni tal-konsumaturi u l-haddiema biex tiġi evitata l-preżenza tas-sustanzi kimiċi l-aktar ta' hsara fil-prodotti tal-konsumatur kollha, eż. f'materjali li jiġu f'kuntatt mal-ikel, il-ġugarelli, oġġetti għall-indukrar tat-tfal, il-kożmetiċi, id-deterġenti, l-għamara u t-tessuti. Se tingħata attenzjoni speċifika lil sustanzi kimiċi li jistgħu jikkawżaw kanċers u mutazzjonijiet tal-ġeni, li jaffettwaw is-sistema riproduttiva jew endokrinali jew huma persistenti u bjoakkumulattivi. Dan l-approċċ eventwalment se japplika għas-sustanzi kimiċi li jaffettwaw is-sistemi immunitarji, newroloġiċi jew respiratorji, u għas-sustanzi kimiċi tossiċi għal organu speċifiku. Sakemm jiġi stabbilit l-approċċ ġeneriku għall-immuniġġar tar-riskju, is-sustanzi bil-perikli kollha elenkati hawn fuq se jingħataw prijorità għar-restrizzjonijiet għall-użi kollha u permezz ta' raggruppament, minflok ma jiġu rregolati wahda wahda.

2.3.3. Miżuri ta' semplifikazzjoni u ta' konsolidament biex jittejjeb il-qafas legali. Il-proposta tinkludi l-istabbiliment ta' proċess ta' "sustanza waħda, valutazzjoni waħda" biex tiġi kkoordinata l-valutazzjoni tal-periklu/riskju tas-sustanzi kimiċi fil-leġiżlazzjoni dwar is-sustanzi kimiċi kollha, biex tissahħaħ il-governanza tal-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi u tiżdied is-sostenibbiltà tal-mudell ta' finanzjament tagħha. Barra minn hekk, l-istrategija tipproponi emendi mmirati għar-Regolament REACH (ir-Regolament dwar ir-Registrazzjoni, il-Valutazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni ta' Sustanzi Kimiċi), u għar-Regolament CLP (ir-Regolament dwar il-klassifikazzjoni, it-tikkettar u l-imballaġġ tas-sustanzi u t-tahlitiet) li għandhom jitwettqu f'konformità mal-prinċipji tar-regolamentazzjoni ahjar u soġġetti għal evalwazzjonijiet u valutazzjonijiet tal-impatt, kif mehtieg.

2.3.4. Il-bini ta' bażi ta' għarfien komprensiva dwar is-sustanzi kimiċi. Se tiġi żviluppata sistema ta' twissija u azzjoni bikrija tal-UE għas-sustanzi kimiċi biex jiġi żgurat li l-politiki tal-UE jindirizzaw ir-riskji kimiċi emerġenti hekk kif jiġu identifikati mill-monitoraġġ u r-riċerka; u biex jinholq qafas ta' indikaturi biex jiġu mmonitorjati l-fatturi u l-impatti li jikkawżaw it-tniġġis tas-sustanzi kimiċi u biex tkejjel l-effettività tal-leġiżlazzjoni dwar is-sustanzi kimiċi.

2.3.5. Nagħtu l-eżempju għal ġestjoni globali tajba tas-sustanzi kimiċi Dawn l-azzjonijiet se jkollhom l-għan li jappoġġjaw il-bini tal-kapaċitajiet ta' pajjiżi terzi fil-valutazzjoni u l-ġestjoni tas-sustanzi kimiċi u li jiżguraw li s-sustanzi kimiċi perikolużi pprojbiti fl-UE ma jiġux prodotti għall-esportazzjoni.

3. Kummenti generali

3.1. Matul dawn l-aħħar 50 sena, is-sustanzi kimiċi saru ċentrali għall-mod kif ngħixu hajjitna, billi taw kontribut pożittiv għall-kultura tagħna u għall-progress tas-soċjetà kollha kemm hi, bil-popolazzjoni dejjem tikber tagħha. Fl-istess hin, is-sustanzi kimiċi – kemm dawk sintetiċi kif ukoll dawk naturali – jista' jkollhom proprjetajiet perikolużi li johlqu riskju għas-saħħa tal-bniedem u għall-ambjent.

Minkejja dan, l-umanità qed issir dejjem aktar dipendenti fuqhom. Skont in-NU, il-produzzjoni tas-sustanzi kimiċi se tikber seba' darbiet aktar malajr mill-popolazzjoni globali bejn l-1990 u l-2030.

3.2. Ilkoll għandna naqblu mal-oġġettiv ta' min ifahhru għal ambjent hieles mit-tossicità, u irrispettivament minn kemm huwa diffiċli li dan jintlaħaq, m'hemm l-ebda skuża biex ma nippruvawx nimxu 'l quddiem. Il-KESE jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tistabbilixxi **diskussjoni madwar mejda ta' livell għoli** mal-partijiet interessati kollha għal dan il-għan.

3.3. Kwantitajiet kbar ta' sustanzi kimiċi perikolużi jkomplu jnixxu fl-ambjent, minn ħafna sorsi, bħar-rimi ta' ilma mormi domestiku u industrijali trattat u mhux trattat, ir-rimi ta' skart f'landfill, l-inċinerazzjoni u processi ta' manifattura, eċċ., u jistgħu jinfirxu fl-arja, fil-ħamrija u fl-ilma, fejn jagħmlu ħsara serja⁽¹⁾.

3.4. Hemm ħafna kwistjonijiet ta' legat minħabba l-kontaminazzjoni kimika. Pereżempju, PBDEs (eteri tad-difenil polibromurat) u ritardanti tal-fjammi oħrajn jemigraw faċilment mill-prodotti li jizdiedu magħhom, bħal fowm tal-poliuretana, u mbagħad jikkontaminaw l-arja u t-trab. Ghalkemm ħafna PBDEs ta' ħsara ġew ipprojbiti, dawn jibqgħu fl-ambjent minħabba l-persistenza u l-użu estensiv tagħhom.

3.5. Meta jiġu sostitwiti sustanzi kimiċi perikolużi bħal dawn, jehtieg li niżguraw li l-impatt tas-sostituzzjoni jkun titjib sinifikanti. Pereżempju, il-bijodizil miż-żejt tal-palm, li jikkontribwixxi għad-deforestazzjoni, jista' jkun aghar għall-ambjent milli kieku jintużaw il-fjuwils fossili.

3.6. Barra minn hekk, ir-regolaturi jehtieg li jkun konxji tat-tentattivi biex sustanza kimika perikoluża tiġi sostitwita b'sustanzi kimiċi li għandhom proprjetajiet perikolużi simili, u għandhom jevitawhom. Pereżempju, il-PFAS (sustanzi per- u polifluoroalkilati) għandhom jiġu ttrattati bħala grupp aktar milli fuq bażi individwali. Riċerka ġdida tissuggerixxi li xi alternattivi għall-PFAS tradizzjonali jista' jkun li mhumiex aktar sikuri⁽²⁾.

⁽¹⁾ Joyce Msuya, viċi direttur tal-programm ambjentali tan-NU.

⁽²⁾ EU news alert, ħarġa 517, 22/11/18.

3.7. Il-KESE huwa mhasseb dwar il-fatt li l-azzjonijiet ta' dekontaminazzjoni biex jiġu restawrati s-saħħa tal-bniedem u l-ambjent jista' jkun li mhumiex suffiċjenti, b'mod speċjali fir-rigward ta' sustanzi kimiċi essenzjali li għalihom għadhom mhumiex disponibbli alternattivi hielsa mit-tossicità jew li jirrikjedu proċess ta' żvilupp fit-tul, kif ukoll dawk is-sustanzi kimiċi li tnehhew gradwalment li għadhom kwistjoni ta' thassib kbir minhabba l-persistenza tagħhom fl-ambjent. Peress li għadhom qed isiru sforzi kbar biex jiġu adottati strateġiji ta' dekontaminazzjoni, il-KESE qed jistenna bil-herqa li jara l-"Pjan ta' azzjoni għal niġġis zero" futur.

3.8. Il-KESE jappella li t-tikkettar adegwat u konsistenti jkun obbligatorju għall-katina kollha tal-provvista, b'infurzar, għal prodotti li fihom in-nanomaterjali (gugarelli, bijocidi, hwejjeġ, pesticidi, mediċini, żebgha, prodotti għall-kura tat-tfal, eċċ.).

3.9. Il-KESE jistaqsi wkoll jekk l-iskeda ta' żmien għal diversi azzjonijiet li għandhom isiru b'mod parallel hijiex realistika u fattibbli, meta titqies il-htieġa tal-industrija li tadatta għat-tranzizzjoni gradwalment mingħajr konsegwenzi soċjali u ekonomiċi negattivi serji. Barra minn hekk, il-bini tal-kapaċitajiet tal-awtoritajiet jehtieġ li jissahħaħ; dan huwa essenzjali għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-politiki aġġornati ppjanati.

3.10. Xi aspetti huma nieqsa jew mhumiex spjegati biżżejjed fl-istrateġija, bħall-bilanċ stmat tal-enerġija tat-tranzizzjoni kimika ssuġġerita, u l-konsegwenzi għall-haddiema u l-kumpaniji kbar u żgħar fl-Ewropa. Il-Fondi Strutturali u ta' Investment Ewropej għandhom jiddedikaw riżorsi finanzjarji biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-istrateġija.

4. Kummenti speċifiċi

4.1. L-innovazzjoni għal sustanzi kimiċi sikuri u sostenibbli tal-UE

4.1.1. Huwa maqbul li t-tranzizzjoni għal **kriterji għall-approċċ sikur u sostenibbli mid-disinn għas-sustanzi kimiċi** hija imperattiv soċjali u ekonomiku, sabiex tiġi ffaċilitata t-tranzizzjoni ekoloġika u diġitali tal-industrija tal-UE. Din se tkun sfida enormi u r-riċerka meħtieġa hija potenzjalment għalja ħafna u se toffri xi vantaġġi kompetittivi. Madankollu, jista' jirriżulta xi telf ta' impjegi u telf ekonomiku, peress li mhux il-kumpaniji kollha jistgħu jkunu kapaċi jadattaw u mhux il-haddiema kollha jistgħu jitharrġu mill-ġdid/itejbu l-hiliet. Għalhekk, huwa kruċjali li jkun hemm miżuri finanzjarji u ta' inċentiv biex tinkiseb tranzizzjoni ġusta, b'referenza speċjali biex il-haddiema jzommu l-impjegi tagħhom jew ikollhom alternattiva vijabbli, għall-appoġġ tal-investimenti u mudelli ta' negozju innovattivi.

4.1.2. Mhumiex speċifikati miżuri biex jiġi żgurat l-adattament sħiħ tal-haddiema, bħal inċentivi u l-finanzjament għat-taħriġ mill-ġdid u għat-taħriġ ta' speċjalizzazzjoni sabiex jiġi evitat it-telf tal-impjegi. Huwa wkoll ta' thassib kif l-allokazzjoni ġeografika tas-setturi tal-industrija se tiddetermina l-impatt tal-istrateġija. L-industriji li jinsabu f'żoni periferali għandhom jiġu kkunsidrati, kif ukoll ir-rata għolja ta' SMEs li jippartecipaw fis-settur.

4.1.3. Il-kunċett ta' "**sikuri u sostenibbli mid-disinn**" li se jiġi żviluppat johloq thassib fost il-partijiet ikkonċernati. Għal din ir-raġuni, id-definizzjoni tiegħu u l-hiliet xierqa biex tingħata spinta lill-produzzjoni tagħhom għandhom jinvolvu l-kriterji tal-atturi rilevanti kollha.

4.1.4. Il-proċess għar-registrazzjoni, l-evalwazzjoni u l-awtorizzazzjoni għas-sustanzi kimiċi huwa kumpless u jehtieġ speċjalizzazzjoni, li xi kultant tkun ta' sfida għall-SMEs u normalment tinvolvi spejjeż amministrattivi u ta' konformità għoljin. Sabiex jiġi ffaċilitat it-twettiq tal-proċessi ta' registrazzjoni u ta' mmanigġjar tar-riskji regolatorji previsti fir-Regolamenti REACH u CLP, il-proċess għandu jiġi ssemplifikat, jew inkella jista' jiġi inċentivat it-taħriġ għal dawk li mhumiex esperti.

4.1.5. Proċessi u teknoloġiji industrijali innovattivi u aktar nodfa se jnaqqsu l-impronta ambjentali tal-produzzjoni tas-sustanzi kimiċi, itejbu t-thejġja tas-suq u jiksbu l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u l-inizjattiva globali tal-Patt Ekoloġiku Ewropew. Il-linji gwida ta' valutazzjoni u l-kondiviżjoni tal-aħjar Prattiki dwar id-disinn u l-implimentazzjoni ta' proċessi u teknoloġiji industrijali aktar nodfa jagħmlu tali tranzizzjoni possibbli. Jehtieġ li jiġu kkunsidrati l-aqwa teknoloġiji disponibbli.

4.1.6. Il-Kummissjoni għandha l-għan li timminimizza l-preżenza ta' sustanzi ta' thassib f'**materjali riċiklati**, billi tintroduċi rekwiżiti u informazzjoni dwar il-kontenut kimiku u l-użu sikur bħala parti mill-**Inizjattiva ta' Politika dwar il-Prodotti Sostenibbli**. L-użu tal-materjali riċiklabbli m'għandux jippermetti li jibqgħu jintużaw sustanzi kimiċi perikolużi f'konċentrazzjonijiet oġġli⁽³⁾. Is-"sustanzi ta' thassib" għandhom jiġu identifikati, evalwati u kklassifikati bl-aktar mod komprensiv, mhux ambigwu iżda wkoll issemplifikat sabiex l-industrija tkun tista' tadatta.

4.1.7. Dawn il-miżuri se jżidu l-**fiduċja** tal-konsumaturi u l-produtturi fi prodotti riċiklati. In-nuqqas ta' informazzjoni adegwata dwar il-kontenut kimiku tal-prodotti magħmula minn materjali riċiklati huwa problema u r-restrizzjonijiet tal-protezzjoni tad-data jistgħu jgħolqu problemi f'dan il-qasam.

4.1.8. L-istrategija thabbar zieda fl-investment fit-teknoloġiji innovattivi. Din hija opportunità kbira biex **titrawwem ir-riċerka fil-qasam tal-valorizzazzjoni tal-prodotti tal-iskart industrijali, b'mod partikolari mill-iskart agroalimentari**, li l-potenzjal kbir tiegħu għe mxejjel minn investment insuffiċjenti.

Madankollu, ir-**rekwiżiti legali għall-prodotti mill-valorizzazzjoni tal-iskart agroalimentari** mhumiex meqjusa biżżejjed kemm fl-istrategija "mill-Għalqa sal-Platt" kif ukoll fl-istrategija dwar is-sustanzi kimiċi sostenibbli. Pereżempju, il-preżenza ta' residwi farmaċewtiċi f'demel tal-annimali ttrattat għall-fertilizzazzjoni, l-użu mill-ġdid ta' ilma mormi ttrattat għall-irrigazzjoni tal-għejejjel u r-residwi ta' farmaċewtiċi u pesticidi, pesticidi, erbiċidi u insettiċidi fi skart tal-ikel ottimizzat huma kwistjonijiet ta' thassib partikolari, peress li dawn is-sustanzi bijoattivi jistgħu jinfirxu fl-ambjent kollu, u jiskattaw effetti negattivi fuq l-ekosistemi. Għalhekk, dawn għandhom jiġu identifikati, evalwati u regolati. Il-popolazzjonijiet tal-bnedmin jistgħu jiġu affettwati mhux biss mill-esponiment iżda anke mill-konsum, billi dawn is-sustanzi jistgħu jakkumulaw u jitkabbru bijoloġikament tul il-katina tal-ikel.

4.1.9. Is-sustanzi li huma kkunsidrati ta' thassib jgħolqu konfużjoni fost il-partijiet ikkonċernati. Spjegazzjoni ta' liema tip ta' rekwiżiti għandhom jiġu introdotti u skeda ta' żmien għall-implimentazzjoni, ikunu ta' għajjnuna sabiex jinftehem l-impatt ta' din il-miżura fuq iċ-ċikli materjali attwali.

4.1.10. Il-bilanċ tal-enerġija smat tat-tranżizzjoni tas-sustanzi kimiċi ssuġġerita hija kwistjoni ta' thassib. Minhabba li t-trasformazzjonijiet ewlenin meħtieġa għaċ-ċikli ta' materjali ekoloġiċi huma proċessi endotermiċi hafna (eż. separazzjoni, riċiklaġġ, dekontaminazzjoni, konverżjoni kimika), id-domanda għall-enerġija hija mistennija li tiżdied. Barra minn hekk, il-marka tal-karbonju mill-manifattura tas-sustanzi kimiċi jeħtieġ li titnaqqas, peress li normalment hija proċess b'użu intensiv ta' enerġija.

4.1.11. L-idroġenu għandu potenzjal kbir għal dan il-għan, kemm bħala sors ta' enerġija kif ukoll bħala aġent kimiku ta' tnaqqis fi proċessi fil-mira (eż. biex il-karbonju jiġi sostitwit bħala riduttur). Madankollu, iċ-ċelloli tal-fjuwil tal-idroġenu għadhom jiddependu mill-platinu li huwa għali u għandu konsegwenzi ambjentali kbar. Hemm bżonn ta' riċerka kimika fundamentali biex jinstabu alternattivi għall-platinu.

4.1.12. Il-Kummissjoni tipprevedi aktar reżiljenza fil-provvista u s-**sostenibbiltà** tas-sustanzi kimiċi użati f'**applikazzjonijiet essenzjali** għas-soċjetà tal-UE billi tagħmel lill-UE inqas dipendenti u żżid il-previżjoni strateġika għas-sustanzi kimiċi. Iż-żieda tar-reżiljenza tas-sustanzi kimiċi użati f'applikazzjonijiet tas-saħħa se timmarka progress konsiderevoli għas-suq tal-UE u l-industrija tas-sustanzi kimiċi użati fil-kura tas-saħħa. Jeħtieġ li nkunu nafu kif dawn il-miżuri japplikaw għal sustanzi kimiċi oħra ta' użu essenzjali.

4.1.13. Prodotti magħmula minn materja prima importati minn pajjiżi mhux tal-UE, pereżempju, elementi tal-materjali tal-art rari (REE), miksuba permezz ta' attivitajiet ta' estrazzjoni tal-minerali li jgħolqu perikli ambjentali u għas-saħħa, saru kritiċi għal diversi teknoloġiji moderni, li jvarjaw minn sistemi ta' difiża, telefowns ċellulari u televiżjonijiet għal bozoz LED u turbini eoliċi. Għaldaqstant, tqum il-kwistjoni dwar liema strateġiji se jiġu stabbiliti biex tiġi indirizzata d-dipendenza minn sustanzi essenzjali oħra, li għalihom il-proċessi tal-produzzjoni jiddependu mill-provvista minn pajjiżi mhux tal-UE.

⁽³⁾ Opinjoni tal-KESE dwar Implimentazzjoni tal-liġi ambjentali tal-UE: kwalità tal-arja, l-ilma u l-iskart (ĠU C 110, 22.3.2019, p. 33).

4.1.14. Il-KESE jistaqsi wkoll kif l-approċċ “**sikur u sostenibbli mid-disinn**” se jkun applikabbli għall-fornituri mhux tal-UE, li għandhom ir-regolamenti tagħhom dwar is-sustanzi kimiċi. Peress li għandhom ma gewx stabbiltà l-limiti ta' kriterji għall-produzzjoni ta' sustanzi kimiċi, mhuwiex ċar jekk il-prinċipju u l-miżuri ta' valutazzjoni japplikawx għal sorsi ta' materja prima, irrispettivament mill-oriġini tagħhom. Għadu mhux ċar kif il-miżuri proposti se jkunu interkonnessi u bbilanċjati ma' politiki eżistenti differenti f'pajjiżi mhux tal-UE involuti fil-ktajjen tal-valur tas-sustanzi kimiċi tal-UE.

4.1.15. Għalhekk, il-KESE jissuggerixxi li l-Istrateġija Industrijali tal-UE tiġi eżaminata mill-ġdid u li tinghata kunsiderazzjoni biex jiġi inċentivat ir-ritorn tal-produzzjoni tas-sustanzi kimiċi fil-pajjiżi tal-UE. Dan mhux biss se jagħti spinta lill-awtonomija strateġika tal-UE iżda se johloq ukoll impjegi godda ta' kwalità u jiffaċilita l-kisba tal-istrateġija dwar is-sustanzi kimiċi.

4.2. Qafas legali tal-UE aktar b'saħħtu biex jindirizza t-thassib dwar l-ambjent u s-saħħa

4.2.1. Il-KESE jilqa' l-għan tal-Kummissjoni li testendi l-approċċ generiku għall-immaniġġjar tar-riskju. Madankollu, minhabba li xi prodotti se jkunu ristretti, huwa neċessarju li tiġi żgurata l-konsistenza bejn il-valutazzjonijiet tar-riskju generiċi u speċifiċi fis-sustanzi kimiċi kollha, sabiex l-industrija tkun tista' tadatta gradwalment.

4.2.2. Il-KESE jilqa' wkoll l-użu tar-raggruppament biex tiġi indirizzata r-regolamentazzjoni tal-PFAS u jaqbel li jista' jkun meħtieġ li jissahħa il-punt sa fejn jiġu adottati l-istrateġiji ta' raggruppament sabiex jiżiedu l-effiċjenza u l-effettività tal-leġiżlazzjoni⁽⁴⁾.

4.2.3. L-istrateġija se tipproponi klassijiet u kriterji godda ta' periklu fir-Regolament CLP biex tindirizza bis-shiħ it-tossiċità, il-persistenza, il-mobbiltà u l-bijoakkumulazzjoni ambjentali. Huwa importanti li l-evalwazzjoni tal-effetti avversi tas-sustanzi kimiċi fuq l-ambjent u l-allokazzjoni ta' klassijiet differenti ta' periklu għas-sustanzi kimiċi jitwettqu fuq bażi komprensiva u trasparenti. Il-kriterji ta' klassifikazzjoni għandhom jiġu ddefiniti fid-dettall, sabiex jiġi anticipat it-thassib potenzjali dwar prodotti oħra li qed jiġu żviluppati.

4.2.4. L-introduzzjoni ta' sustanzi li jfixklu s-sistema endokrinali, li huma persistenti, mobbli u tossiċi, u persistenti hafna u mobbli hafna bhala kategoriji tal-SVHC (sustanzi ta' thassib serju hafna) teħtieġ li wiehed jiddependi minn valutazzjoni u evalwazzjoni komprensivi u trasparenti. Barra minn hekk, hija meħtieġa aktar koerenza bejn l-SVHC identifikati fir-Regolament REACH u leġiżlazzjoni Ewropea oħra (eż: id-Direttiva Qafas tal-UE dwar l-Ilma).

4.2.5. L-istrateġija tiffoka l-aktar fuq is-sustanzi li tfixkel is-sistema endokrinali u l-PFAS, u tindirizza wkoll pesticidi, bijoċidi, farmaċewtiċi, metalli tqal, plastifikanti u ritardanti tal-fjammi bhala sustanzi perikolużi. Madankollu, sustanzi kimiċi oħra ta' thassib, bħan-nanomaterjali, bilkemm jissemmew. Għalkemm huma inkluzi fir-Regolament REACH, ir-reviżjoni tad-definizzjoni għadha pendenti u r-regolamentazzjoni tagħhom għadha insuffiċjenti (eż.: in-nuqqas ta' regolamentazzjoni tar-rilaxxi tan-nanomaterjali fl-ambjent, l-ebda restrizzjoni fuq it-tqeghid fis-suq tagħhom, it-trasparenza u l-istabbiliment ta' registru tal-UE biex tiġi żgurata t-traċċabbiltà tagħhom mill-manifattura sal-konsumaturi).

4.2.6. Minhabba l-evidenza dokumentata sew tar-riskji assoċjati ma' xi familji ta' sustanzi, l-UE mhux biss għandha tillimita iżda kultant anki tipprojbixxi l-użu ta' sustanzi li jfixklu s-sistema endokrinali diġà identifikati bhall-bisfenol, u l-ftalati — dan japplika wkoll għal sustanzi kimiċi mingħajr ebda utilità nutrittiva fi prodotti tal-ikel, bħan-nanomaterjali.

4.2.7. Il-miżuri għall-promozzjoni u l-iffaċilitar tas-sostituzzjoni tal-SVHC jistgħu jiġu implimentati permezz ta' mekkaniżmu finanzjarju (bonus/malus).

⁽⁴⁾ EC Study for the strategy for a non-toxic environment of the 7th Environment Action Programme (Studju tal-KE għall-istrateġija għal ambjent hieles mis-sustanzi tossiċi tas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali — mhux disponibbli bil-Malti).

4.2.8. Huwa pass rilevanti l-quddiem fil-valutazzjoni tar-riskju ta' sustanzi kimiċi ta' tħassib li t-taħlitiet jingħataw attenzjoni speċjali, u l-KESE jilqa' l-fatt li se jiġu indirizzati t-taħlitiet kemm intenzjonati kif ukoll dawk mhux intenzjonati. Madankollu, il-lakuni li fadal fl-għarfien dwar it-tossiċità u l-esponiment għat-taħlitiet u l-għadd kbir ta' sustanzi kimiċi li qed jintużaw iwasslu għal proposti bħall-użu sistematiku tal-Fattur ta' Valutazzjoni tat-Taħlita (MAF) għal sustanzi kimiċi singoli, biex jiġu indirizzati taħlitiet mhux intenzjonati. L-affidabbiltà tal-MAF fil-valutazzjoni tar-riskju tas-sustanza kimika tqajjem tħassib, peress li dan mhux fattur speċifiku għax-xenarju. Għalhekk, il-KESE jaqbel bis-shiħ mal-prijoritajiet u r-rakkomandazzjonijiet dwar ir-riċerka u l-iżvilupp imsemmija fir-rapport (SWD(2020) 250⁽⁵⁾) sabiex it-taħlitiet ta' sustanzi kimiċi jiġu vvalutati u ġestiti b'mod effettiv.

4.3. Is-semplifikazzjoni u l-konsolidazzjoni tal-qafas legali

4.3.1. Il-KESE jhaddan l-approċċ ta' "sustanza waħda, valutazzjoni waħda" li għandu jiġi kkunsidrat għall-valutazzjoni effiċjenti tas-sikurezza tas-sustanzi kimiċi.

4.3.2. Dan se jissemplifika u jħaffef il-proċess ta' approvazzjoni, li se jkun ta' benefiċċju għall-produtturi u se jiffaċilita r-riċerka u l-iżvilupp ta' sustanzi alternattivi ħielsa mit-tossiċità. Madankollu, l-impatti differenti tal-istess sustanza f'ċirkostanzi differenti u anke f'taħlitiet ma għandhomx jitwarbu.

4.3.3. Madwar 30 % tat-twissijiet dwar prodotti perikolużi fis-suq jinvolvu riskji minħabba sustanzi kimiċi, u terz biss tal-fajls ta' reġistrazzjoni tas-sustanzi kimiċi rreġistrati mill-industrija taħt REACH huma konformi bis-shiħ mar-rekwiziti tal-informazzjoni.

4.3.4. L-approċċ ta' tolleranza żero għan-nuqqas ta' konformità u l-azzjonijiet proposti biex jiżiedu l-implimentazzjoni u l-infurzar tal-leġislażzjoni dwar is-sustanzi kimiċi huma milqugħa tajjeb. Huwa rakkomandat bil-qawwa li l-prinċipju ta' "Ebda data, ebda suq" jiġi implimentat kif suppost, minflok ma jkun hemm prodotti u sustanzi kimiċi mhux regolati fis-swieq.

4.3.5. Barra minn hekk, id-data dwar sustanzi kimiċi approvati fis-suq għandha tiġi aġġornata f'intervalli regolari mill-istess reġistranti, peress li r-Regolament REACH mhux suffiċjenti f'ċerti aspetti. Skont ir-Rapport ta' Evalwazzjoni Kimika⁽⁶⁾, 64 % tas-sustanzi li qed jiġu evalwati (126 minn 196) ma kellihomx l-informazzjoni li turi s-sikurezza tas-sustanzi kimiċi li tqieghdu fis-suq fl-Ewropa.

4.3.6. Kważi 90 % tal-prodotti meqjusa perikolużi jiġu importati minn barra l-UE. Il-produzzjoni globali tas-sustanzi kimiċi hija mistennija li tkompli tiżdied. X'aktarx li l-pajjiżi tal-UE u tal-OECD se jikkonċentraw fuq l-iżvilupp u l-manifattura ta' prodotti kimiċi teknoloġikament avvanzati, bħal sustanzi kimiċi ta' speċjalità u tax-xjenza tal-ħajja. L-Afrika, il-Lvant Nofsani u l-Asja x'aktarx se jipproduċu volumi kbar ta' sustanzi kimiċi tat-tip "komodità". Dan se johloq problemi enormi għall-UE f'termini ta' kontrolli fil-fruntieri u l-kompetittività ekonomika. Se jkun meħtieġa miżuri biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji tal-UE fi ftehimiet ta' kummerċ ħieles.

4.3.7. Il-KESE jilqa' l-miżuri għat-tishih tal-kontrolli fil-fruntieri tal-UE u l-kooperazzjoni mal-pjattaformi online tal-bejgħ dirett.

4.4. Bażi ta' għarfien komprensiva dwar is-sustanzi kimiċi

4.4.1. Peress li l-UE **m'għandhiex bażi ta' informazzjoni komprensiva dwar is-sustanzi kollha**, jintlaqgħu proposti għal azzjonijiet biex tittejjeb id-disponibbiltà tad-data kimika sakemm dawn ikunu effettivi.

4.4.2. Mill-perspettiva tal-industrija, is-sistema tal-privattivi dubjuża taġġmilha impossibbli li wiehed jiżvela l-aspetti kollha tal-prodotti bil-privattiva fis-suq.

⁽⁵⁾ Commission Staff Working Document Progress report on the assessment and management of combined exposures to multiple chemicals (chemical mixtures) and associated risks (Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni Rapport ta' Progress tal-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni u l-ġestjoni ta' esponimenti kkombinati għal sustanzi kimiċi multipli (taħlitiet kimiċi) u riskji assoċjati [mhux disponibbli bil-Malti]).

⁽⁶⁾ Uffiċċju Ewropew għall-Ambjent <https://eeb.org/chemical-evaluation-report-achievements-challenges-and-recommendations-after-a-decade-of-reach/>

4.4.3. Mill-perspettiva xjentifika, ir-restrizzjonijiet għax-xjenza miftuħa u mingħajr hlas ixekklu l-iskambju mingħajr hlas ta' għarfien u l-kombinazzjoni ta' sforzi u investment. Ir-regoli xjentifiċi dwar il-protezzjoni tad-data, u d-drittijiet tal-proprjetà industrijali li mhumiex fondati sew qed jillimitaw l-aċċessibilità tad-data kimika rilevanti kollha, u għaldaqstant l-innovazzjoni.

4.4.4. Il-kunflitti tal-aċċessibilità tad-data għandhom jiġu indirizzati u solvuti billi jiġu inkluzi miżuri biex titwessa' d-data disponibbli u tittejjeb il-kwalità tagħha. Pereżempju, jista' jinholoq mekkaniżmu li fih l-industriji li jimportaw in-nanomaterjali tal-manifattura jiffinanzjaw riċerka indipendenti dwar ir-riskju tan-nanomaterjali, fejn hemm nuqqas ta' għarfien xjentifiku.

4.4.5. Il-Kummissjoni għandha l-għan li **tkompli thegġeg ir-riċerka u l-monitoraġġ (bijoloġiku)** biex tifhem u tipprevjeni r-riskji relatati mas-sustanzi kimiċi u biex thegġeg l-innovazzjoni fil-valutazzjonijiet dwar ir-riskji tas-sustanzi kimiċi u x-xjenza regolatorja.

4.4.6. Biex tiġi ffaċilitata l-innovazzjoni permezz tar-riċerka, il-partecipazzjoni tal-haddiema u l-appoġġ finanzjarju għandhom jintużaw għall-ottimizzazzjoni tal-aħjar Prattiki fit-trasferiment tal-għarfien, kemm industrijali kif ukoll xjentifiku, filwaqt li jiġi żgurat aċċess faċli u mingħajr hlas għal bażijiet tad-data affidabbli. Barra minn hekk, l-aċċess għall-innovazzjoni għandu jkun disponibbli għal kull attur ikkonċernat mill-industrija tas-sustanzi kimiċi tal-UE.

4.4.7. Il-miżuri biex titrawwem l-innovazzjoni fl-**ittestjar tas-sikurezza** u l-valutazzjoni dwar ir-riskji tas-sustanzi kimiċi li jnaqqsu l-ittestjar fuq l-annimali huma apprezzati, b'mod speċjali meta jitqiesu l-avvanzi fir-riċerka u l-metodi innovattivi mill-aktar avvanzati żviluppanti (eż. assaġġi *in vitro*) li jtejbu l-kwalità, l-effiċjenza u l-veloċità tal-valutazzjonijiet tar-riskju ta' periklu kimiku.

4.4.8. Huwa essenzjali li tiġi żgurata aktar trasparenza fit-tehid ta' deċiżjonijiet. Bosta kwistjonijiet importanti huma diskussi fl-aqgħat magħluqa, li joħolqu konfużjoni fost iċ-ċittadini tal-UE dwar l-azzjonijiet mehuda mill-UE biex tillimita l-esponiment tagħhom għal sustanzi kimiċi perikolużi. Barra minn hekk, id-data mhux ipproċessata li fuqha jsiru l-evalwazzjonijiet u d-deċiżjonijiet (ECHA u EFSA) (7) għandhom ikunu disponibbli. Hemm il-htieġa li tiġi żgurata aktar trasparenza dwar id-deċiżjonijiet u l-pożizzjonijiet tal-Istati Membri fir-rigward tas-sustanzi kimiċi fis-suq.

4.5. Nagħtu l-eżempju għal ġestjoni globali tajba tas-sustanzi kimiċi

4.5.1. Fid-dawl tal-impatt tal-istrateġija fil-livell globali, il-KESE bi pjaċir jinnota li fost l-azzjonijiet għall-**promozzjoni tal-istandards tas-sikurezza u s-sostenibilità barra mill-UE**, il-Kummissjoni hija impenjata li tiżgura li **s-sustanzi kimiċi perikolużi pprojbiti fl-UE ma jiġux prodotti għall-esportazzjoni**. Madankollu, għadu mhux ċar kif se japplikaw globalment l-atti leġiżlattivi li għad fadal li għandhom jiġu żviluppanti u armonizzati. Il-projbizzjoni ta' prodotti għall-esportazzjoni tista' taffettwa l-industrija fpajjiżi oħra li għalihom l-ambizzjoni tal-istrateġija dwar is-sustanzi kimiċi ma tapplikax. Mhuwiex ċar kif se jiġu ttrattati l-effetti fuq l-industriji li mhumiex fl-UE, bħala produttori u esportaturi preċedenti ta' prodott speċifiku.

4.6. L-użu żejjed ta' sustanzi kimiċi fil-kura tas-saħha

Għandha ssir hafna aktar riċerka fl-iżvilupp ta' politiki dwar il-prevenzjoni tal-mard b'enfasi speċjali fuq is-sistema immunitarja. L-oġettiv għandu jkun attitudni pożittiva lejn stil ta' hajja tajjeb għas-saħha, li jippermetti lin-nies jużaw inqas trattamenti kimiċi fejn applikabbli. It-trattamenti kimiċi kollha għandhom ikunu diretti lejn dawk li għalihom huwa essenzjali li jiġi evitat użu żejjed.

4.7. Sustanzi Kimiċi fl-Agrikoltura

4.7.1. L-impatti negattivi tal-pestiċidi użati fl-agrikoltura fuq l-ambjent jeħtieġ li jitnaqqsu mingħajr ma jiġi kkważat tnaqqis fil-kwalità tal-produzzjoni tal-ikel jew mingħajr ma tiġi kompromessa s-sigurtà tal-ikel fl-UE.

4.7.2. L-Alleanza Ewropea għar-Riċerka attwali, li għandha l-kompitu li ssib u tittestja alternattivi organiċi għal sustanzi kimiċi sintetiċi fl-agrikoltura, jeħtieġ li tiġi ffinanzjata b'mod adegwat. L-investment għandu jkun iffukat fuq il-pestiċidi organiċi bijoloġiċi. L-appoġġ finanzjarju għandu jiżdied ukoll biex jiġu promossi r-riċerka u l-innovazzjoni fuq promoturi tat-tkabbir tal-pjanti u protetturi tal-pjanti bbażati fuq in-natura. Pereżempju, il-bijoattività inerenti ta' ċerti komposti naturali metabolizzati mir-riżobatterji tista' tintuża bħala protetturi tal-pjanti minn patoġeni esterni.

(7) Akronimi ECHA (Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi) u EFSA (Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel).

4.7.3. Użu hafna aktar immirat ta' fertilizzanti kimiċi huwa mixtieq u dan għandu jirriżulta fużu aktar baxx ta' fertilizzanti kimiċi. Hija meħtieġa aktar riċerka biex jiġu żviluppati alternattivi sabiex titkompla l-produzzjoni adegwata tal-ikel u biex il-bdiewa jkollhom introjti adegwati.

4.7.4. Huma meħtieġa aktar valutazzjonijiet tar-riskju ambjentali u tas-saħha biex jiġi evalwat jekk l-użu tal-bijoteknoloġija u l-ingenierija ġenetika jistgħux jgħinu biex jiġu żviluppati alternattivi għall-fertilizzanti kimiċi u l-pestiċidi.

4.7.5. Jekk ma tiġi ppreżentata l-ebda alternattiva vijabbli oħra, tnaqqis sinifikanti fl-użu tal-pestiċidi se jżid l-ispejjeż tal-produzzjoni u/jew iwassal għal inqas rendimenti. Għalhekk, jeħtieġ li jiġu eżaminati l-kwistjonijiet tal-piż ekonomiku għall-produtturi u l-konsumaturi u l-importazzjonijiet tal-ikel minn pajjiżi mhux tal-UE.

4.7.6. L-Istrateġija l-ġdida tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 hija ambizzjuża hafna, peress li hija mistennija tittrasforma mill-inqas 30 % tal-art tal-Ewropa f'network ta' żoni ġestiti u protetti b'mod attiv. Hija għandha tkun ta' kontribut kbir għall-bijodiversità, għar-restawr tan-natura u għandha tgħin biex tiġi sostnuta l-Istrateġija dwar is-Sustanzi Kimiċi sostenibbli fis-settur agrikolu.

4.7.7. F'dan is-sens, għandhom isiru sforzi speċjali biex tiġi protetta ahjar il-bijodiversità u b'mod speċjali d-dakkara mill-pestiċidi. Pereżempju, id-Dokument ta' Gwida tal-EFSA dwar il-valutazzjoni tar-riskju tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti fuq in-naħal għandu lakuni kbar. Huwa għandu jintegra d-data dwar it-tossiċità kronika, l-effetti tal-pestiċidi fuq il-larva u d-data dwar it-tossiċità akuta għan-naħal u dakkara oħra.

4.7.8. Biex l-Istrateġija dwar is-Sustanzi Kimiċi tirnexxi, għandu jkollna appoġġ sinifikanti mill-pubbliku ġenerali u bidla kulturali reali fl-approċċ tagħna għall-użu tas-sustanzi kimiċi, it-tibdil fil-klima u t-tniġġis ambjentali.

Brussell, is-27 ta' April 2021.

Christa SCHWENG
Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew